

UCHWAŁA Nr 516/LV/2014
Rady Miejskiej w Serocku
z dnia 3 listopada 2014 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na 2015 rok

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), art. 4¹ ust.1, ust.2 i ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

Rada Miejska w Serocku uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na 2015 rok w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Serock .

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2015r.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Serocku
Artur Borkowski

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na 2015 rok.

Projekt uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na 2015 rok wynika z obowiązku uchwalenia tych programów, które zostały zapisane w 2 ustawach - ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie uchwalania rocznego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 4¹ ust.1) oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zagadnienia odnoszące się do profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie są ściśle ze sobą powiązane i dlatego zostały ujęte we wspólnym programie.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Serocku
Artur Borkowski

**GMINNY
PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA 2015 ROK**

Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zwany dalej „Programem” obejmuje działania w zakresie zintegrowanego systemu profilaktycznego, interwencyjnego i naprawczego wobec niekorzystnych zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu oraz przemocą w rodzinie.

Program charakteryzuje się wielopłaszczyznowym podejściem do tych kwestii, a kierunki działań w nim określone stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich.

Program jest integralną częścią Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014- 2017 oraz jest zgodny z założeniami:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2012 r. poz. 1356 ze zm.);
- 2) Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015;
- 3) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).

I. Zadania Programu

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. Zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

II. Źródła finansowania Programu

Środki finansowe na realizację zadań zapisanych w Programie pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków własnych gminy.

III. Realizatorzy Programu

1. Za właściwą realizację działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych odpowiedzialna jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do której zadań należy:
 - 1) koordynowania realizacji zadań Programu określonych w rozdziale IV ust.1-4 oraz inicjowania i koordynowania polityki gminy wobec problemów alkoholizmu i przemocy domowej;
 - 2) wydawania postanowień dotyczących opiniowania wniosków na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych;
 - 3) podejmowania działań zmierzających do orzeczenia przez sąd obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu przez osobę uzależnioną od alkoholu;
 - 4) motywowania osób uzależnionych od alkoholu do poddania się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu i terapii;
 - 5) współpracy z dyrektorami szkół odnośnie doboru i realizacji programów profilaktycznych;
 - 6) podejmowania interwencji w przypadku wystąpienia naruszenia przepisów art. 13 i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w zakresie:
 - 1) pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom;
 - 2) przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
 - 3) działalności Gminnego Zespołu Świetlic Środowiskowych, w skład którego wchodzi Świetlica Środowiskowa w Jadwisinie, Świetlica Środowiskowa w Wierzbicy i Świetlica Środowiskowa w Woli Kieleńskiej.
3. Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień realizuje zadania w zakresie diagnozy i oddziaływania terapeutycznego w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
4. Punkt Konsultacyjny dla Osób Krzywdzonych w Rodzinie w zakresie:
 - 1) udzielania porad prawnych;
 - 2) pomocy psychologicznej.
5. Grupa Wsparcia o charakterze edukacyjno- informacyjnym w zakresie działań samopomocowych i wspierających dla osób uzależnionych od alkoholu pozostających w abstynencji oraz współuzależnionych.
6. Zespół Interdyscyplinarny w zakresie realizacji zadań Programu określonych w rozdziale IV ust. 5 związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, które wynikają z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
7. Ośrodek Kultury w Serocku i Ośrodek Sportu i Rekreacji w Serocku w zakresie realizacji feryjnych i wakacyjnych zajęć profilaktycznych o charakterze sportowo-rekreacyjnym.
8. Inne podmioty, którym będą zlecane zadania Programu.

IV. Realizacja zadań Programu

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zgodnie z obowiązującym w Polsce systemem diagnostycznym, uzależnienie od alkoholu identyfikowane jest jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna.

Cele stawiane terapii;

- zachowanie trwałej abstynencji,
- poprawa zdrowia psychicznego i fizycznego,

- nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych i rozwój osobisty.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1) finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień, do zadań którego należy:

- diagnozowanie uzależnienia od alkoholu,
- motywowanie i informowanie zarówno o możliwości podjęcia leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, jak i terapii osób współuzależnionych,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzorca picia,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, poprzez działania grupy wsparcia,
- posiadanie dobrej orientacji i wiedzy na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji, które mogą włączyć się w systemową pomoc osobie uzależnionej,
- współpraca z placówkami leczenia odwykowego i z placówkami podstawowej opieki zdrowotnej,
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji, które świadczą pomoc w zakresie leczenia odwykowego i terapii odwykowej;

2) finansowanie realizacji programu terapeutycznego dla Grupy Wsparcia, który jest kierowany do osób uzależnionych od alkoholu pozostających w abstynencji i ich rodzin;

3) finansowanie udziału w programach terapeutycznych osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych organizowanych przez wyspecjalizowane podmioty.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Dostępność do profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność wszystkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi w art. 21 zasadę dobrowolności leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu. Zgodnie z tym przepisem wszelkie odstępstwa od tej zasady mają charakter wyjątkowy. Jednym z wyjątków od zasady dobrowolności jest instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego uregulowana w art.24-36 ustawy.

Realizacja tego zadania będzie odbywała się poprzez:

1) podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Zgodnie z art. 24 ustawy postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego dotyczy osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny. Oznacza to, że sam fakt uzależnienia od alkoholu nie może stanowić samoistnej podstawy do zobowiązania danej osoby do podjęcia leczenia odwykowego, lecz stanowi temu towarzyszyć muszą także określone negatywne zachowania w sferze społecznej.

O zastosowaniu procedury zobowiązania do leczenia odwykowego wobec osoby uzależnionej stanowi sąd rejonowy właściwy miejscu zamieszkania lub przebywania takiej osoby.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia odwykowego należy:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy,

- wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i poddania się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu,
- jeżeli osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania, uzasadnione jest skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych (psychologa i psychiatrę), w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego.

Postanowienie o zobowiązaniu do leczenia odwykowego zapada w trybie nieprocesowym, co oznacza, że w przeciwieństwie do postępowania procesowego, nie występują w nim przeciwstawne sobie strony, lecz uczestnicy, których udział w sprawie uzależniony jest od faktu, że mają oni interes prawny w sposobie rozstrzygnięcia sprawy. O uzyskaniu statusu uczestnika orzeka sąd w drodze postanowienia.

Psychoterapia uzależnień od alkoholu w zakładach stacjonarnych trwa od sześciu do ośmiu tygodni, natomiast w placówkach ambulatoryjnych od roku do dwóch lat;

2) finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób Krzywdzonych w Rodzinie w zakresie:

- a) opłacania wynagrodzenia dla prawnika udzielającego porad prawnych dla osób mających problemy związane z przemocą w rodzinie, alkoholizmem, wychowawcze i rodzinne,
- b) opłacania wynagrodzenia dla psychologa udzielającego pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy domowej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Najlepszym obszarem pracy profilaktycznej są szkoły i dlatego właśnie wśród dzieci i młodzieży prowadzone będą profilaktyczne zajęcia edukacyjne. Jednym z profilaktycznych priorytetów jest zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Celem niniejszego programu jest dostarczanie wiedzy na temat uzależnień oraz wpływu alkoholu na życie w rodzinie, kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z zażywaniem alkoholu.

Zadania te będą realizowane w następujących formach:

- 1) organizowania i finansowania w szkołach programów edukacyjno-profilaktycznych i spotkań tematycznych z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu skierowanych do dzieci i młodzieży, nauczycieli i rodziców, które będą zawierały następujące treści:
 - a) promowania postawy trzeźwości wśród młodzieży,
 - b) kształtowania prawidłowych przekonań normatywnych dotyczących picia alkoholu,
 - c) uświadamiania natychmiastowych i dalszych konsekwencji spożywania alkoholu,
 - d) wzmacniania relacji międzyludzkich jako czynnika chroniącego przed wchodzeniem w ryzykowne sytuacje,
 - e) przygotowania nauczycieli do prowadzenia zajęć profilaktycznych z uczniami,
 - f) nauki współpracy z rodzicami jako formy zapobiegania zachowaniom ryzykownym u dzieci i młodzieży,
 - g) ukazywania sposobów ochrony przed przemocą i agresją;
- 2) podejmowania działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do

- podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych;
- 3) prowadzenia zajęć i rozgrywek sportowych w Świetlicach Środowiskowych;
 - 4) dofinansowania uczestnictwa w pozalekcyjnych zajęciach sportowych;
 - 5) podejmowania działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia;
 - 6) finansowania Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie dotyczącym działalności Gminnego Zespołu Świetlic Środowiskowych, do którego podstawowych zadań należy:
 - a) sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej,
 - b) prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, dydaktycznych, wspierających, wyrównawczych i socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i diagnozą indywidualną dziecka,
 - c) praca z dzieckiem w kontekście indywidualnym,
 - d) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem,
 - e) utrzymywanie kontaktów z rodziną,
 - f) zapewnienie jednego posiłku w ciągu dnia;
 - 7) finansowania dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w Gminnym Zespole Świetlic Środowiskowych;
 - 8) zorganizowanie i sfinansowanie wypoczynku letniego połączonego z realizacją programu z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci z rodzin uzależnionych od alkoholu;
 - 9) realizacji feryjnych i wakacyjnych zajęć profilaktycznych o charakterze sportowo-rekreacyjnym prowadzonych w czasie wolnym od zajęć szkolnych, służących zagospodarowaniu czasu wolnego.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Zlecenie w formie wspierania zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie realizacji prowadzenia opieki i socjoterapii wraz z zapewnieniem posiłków dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z terenu gminy Miasto i Gmina Serock, dla organizacji pozarządowej wyłonionej w trybie otwartego konkursu w oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

5. Zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

Przemoc domowa zwana też przemocą w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciwko członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste powodując cierpienie i szkody.

Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie będą realizowane poprzez:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny z następującym zakresem zadań:
 - a) realizacja procedury „Niebieska Karta”,
 - b) analiza wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe i wywiadów środowiskowych pod kątem informacji o przemocy domowej,
 - c) przyjmowanie wniosków dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,

- d) występowanie do odpowiednich jednostek organizacyjnych i służb z wnioskami o podjęcie działań interwencyjnych lub prewencyjnych, w sprawach, gdzie ujawniono zagrożenie przemocą w rodzinie,
 - e) motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w kompleksowym programie korekcyjnym dla sprawców przemocy domowej,
 - f) inicjowanie podejmowania natychmiastowych interwencji powstrzymujących przemoc,
 - g) efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu,
 - h) monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - i) prowadzenie całości dokumentacji w sprawach przemocy domowej,
 - j) powoływanie i rozwiązywanie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, w składzie ustalonym w zależności od potrzeb.;
- 2) Punkt Konsultacyjny dla Osób Krzywdzonych w Rodzinie, w którym udzielane są:
- a) porady prawne ofiarom przemocy domowej,
 - b) pomoc psychologiczna ofiarom przemocy domowej.
- 3) Współpraca z instytucjami prowadzącymi ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
- 4) Zawiadamianie Policji lub Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny. Zawiadomienie takie może być składane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, służbę zdrowia oraz inne podmioty, które z racji wykonywanych obowiązków służbowych powzięły podejrzenie o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny.

V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Za wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz realizację zadań wynikających z Programu członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują miesięczne zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości:

- 1) przewodniczący - 20% przeciętnego wynagrodzenia za III kwartał roku poprzedzającego, ogłoszonego przez GUS w Monitorze Polskim;
- 2) członkowie - 13% przeciętnego wynagrodzenia za III kwartał roku poprzedzającego, ogłoszonego przez GUS w Monitorze Polskim.

Szczegółowy tryb wypłaty wynagrodzenia określa umowa zawarta przez Burmistrza Miasta i Gminy Serock z każdym z członków Komisji.

Przewodniczący Rady iurysjusz
w Serocku
Artur Borkowski